

ҲУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ҚАРОР

Дар бораи Барномаи миллии иммунопрофилактика дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025

Мутобиқи [моддаи 11](#) Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи дурнамоҳои давлатӣ, концепсияҳо, стратегияҳо ва барномаҳои рушди иҷтимоию иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон" Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

1. Барномаи миллии иммунопрофилактика дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025 ва Нақшаи чорабиниҳо оид ба амалисозии Барномаи миллии иммунопрофилактика дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025 тасдиқ карда шаванд ([замимаҳои 1 ва 2](#)).

2. Вазорату идораҳои дахлдор ва мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ амалисозии Барномаи миллии иммунопрофилактика дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021- 2025-ро дар доираи маблаҷҳои ҳамасола барои соҳаи тандурустӣ дар буҷети давлатӣ пешбинишуда ва дигар маблаҷҳои, ки қонунгузорӣ манъ накардааст, таъмин сохта, ҳар семоҳа ба Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба чараёни иҷрои он маълумот пешниҳод намоянд.

3. Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз натиҷаи чараёни иҷрои барномаи мазкур ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамасола то 20 декабр маълумот пешниҳод намояд.

Раиси

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

Эмомалӣ Раҳмон

аз 27 феввали соли 2021, № 51

ш. Душанбе

Замимаи 1

ба қарори Ҳукумати

Ҷумҳурии Тоҷикистон

Аз 27 феввали соли 2021, № 51

Барномаи миллии иммунопрофилактика дар

Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1. Барномаи миллии иммунопрофилактика дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025 (минбаъд - Барнома) бо мақсади таъмини амнияти санитарии эпидемиологии аҳолии кишвар, пешгирии пайдоиш ва паҳншавии бемориҳои сироятӣ ба воситаи иммунизатсия идорашаванда, устувор нигоҳ доштани мақоми давлати озод аз бемории фалаҷ, баланд бардоштани дастрасӣ, сифатнокӣ ва самаранокии хизматрасониҳои тиббӣ, беҳтар намудани саломатии модар ва кӯдак, таъмини дарозумрии аҳоли ва пурзӯр намудани кумаки аввалияи тиббию санитарӣ таҳия шудааст.

2. Дар Барномаи мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд:

- иммунопрофилактика - усули муҳофизати инфиродӣ ё оммавии аҳоли аз бемориҳои сироятӣ бо роҳи ташаккули масунияти сунъӣ;
- иммунизатсия - раванде, ки тавассути он шахс масуниятро бар зидди бемориҳои сироятӣ бо роҳи гузаронидани вакцина пайдо мекунад;
- қобилияти иммуногенӣ - қобилияти пайдо намудани масуният бар зидди бемориҳои сироятӣ;
- сессияи иммунизатсионӣ - қараёни гузаронидани иммунизатсия;
- иммунизатсияи нақшавӣ - гузаронидани иммунизатсия тибқи тақвими милли;
- вакцина - маводи тиббии иммунобиологие, ки барои пайдо намудани масуният бар зидди бемориҳои сироятӣ истифода мешавад;
- воя - миқдори муайяни вакцина, ки барои иммунизатсия истифода мешавад;
- тақвими миллии иммунизатсия – ҳуҷҷатест, ки муҳлат ва тартиботи ба аҳоли гузарондани иммунизатсияро муқаррар мекунад;
- занҷири хунукитаъминкунанда - системаи таъминкунандаи шароити зарурӣ барои нигоҳдорӣ ва интиқоли маводи иммунобиологӣ аз муассисаи истеҳсолкунанда то иммунизатсиягиранда;
- элиминатсия - қатъ намудани гардиши вируси маҳаллӣ ё ба сифр расонидани миқдори ҳодисаҳои муайяни бемориҳои сироятӣ дар минтақаи муайяни ҷуғрофӣ;
- ликвидатсия - маҳви глобалии ҳодисаҳои беморӣ тавассути қатъи гардиши вирусҳо;
- верификатсия - тасдиқи расмӣ;

- ҳодисаи эндемикӣ - ҳодисаи бемории сироятие, ки бо тариқи озмоишгоҳӣ тасдиқ шудааст ё алоқамандии эпидемиологӣ дорад ва дар натиҷаи интиқоли эндемикии сироят ба амал меояд;

- интиқоли эндемикӣ - интиқоли мунтазами сироят дар минтақаи муайяни чуғрофӣ;

- ҳодисаи аз ҷиҳати эпидемиологӣ алоқаманд - ҳодисаи эҳтимолии бемории сироятие, ки бо шахси ба тариқи озмоишгоҳӣ ба ин бемории сироятӣ тасдиқшуда то пайдошавии аломатҳои клиникӣ дар алоқа будааст, аммо ташҳиси дахлдори озмоишгоҳиро нагузаштааст;

- рота – вакцина бар зидди сирояти ротавирусӣ.

3. Бо мақсади амалигардони Барномаи мазкур иҷрои вазифаҳои зерин пешбинӣ мегардад:

- нигоҳ доштани мақоми Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамчун давлати озод аз бемории фалаҷ;

- нигоҳ доштани мақоми кишвар бо элиминатсияи сурхча (пешгирии гардиши вируси маҳаллии сурхча), элиминатсияи гулафшон (пешгирии гардиши вируси маҳаллии гулафшон);

- пешгирии алоими гулафшони модарзодӣ байни кӯдакони зиндатаваллудшуда;

- роҳ надодан ба пайдоиш ва паҳншавии ҳодисаҳои бемории гулӯзиндонак дар байни аҳоли;

- паст намудани сатҳи бемории кабудсулфа дар байни аҳоли;

- пешгирии сироятёбии гепатити В байни кӯдакони хурдсол;

- роҳ надодан ба хатогиҳои барномавии кормандони тиб, ки боиси рух додани ҳолатҳои номатлуби баъд аз иммунизатсия мегардад;

- такмил додани донишу малакаи кормандони соҳаи тибби ба иммунизатсия вобасташуда бо роҳи гузаронидани омӯзишҳои даврии ҳарсола оид ба масъалаҳои иммунопрофилактика;

- ҷорӣ намудани навовариҳои соҳаи иммунопрофилактика дар барномаҳои таълимӣ барои кормандони тиб.

4. Барои ноил шудан ба мақсад ва вазифаҳо стратегияҳои асосӣ муайян карда шудаанд:

- ноил шудан ба сатҳи баланди масъулияти миллӣ барои таъмини эҳтиёҷоти кишвар бо кормандони баландихтисоси тиббӣ ва захираҳои моддӣ зарурӣ барои ҳалли масъалаҳои гузошташуда;

- ноил шудан ба афзоиш ва нигоҳдории устувори сатҳи баланди фарогирии иммунизатсияи нақшавӣ ($\geq 95\%$) бо вояҳои тасдиқшудаи вакцинаи зидди фалаҷ (вакцинаи ба тариқи даҳон гузаронидашаванда ва ғайрифаволкардашуда), як вояи вакцинаи зидди бемории сил, ду вояи вакцинаи сурхча -баногӯшак - гулафшон, чор вояи вакцинаи зидди гепатити В, чор вояи вакцинаи зидди бемориҳои кабудсулфа, гулӯзиндонак, кузоз ва сирояти гемофилии шакли b, ду вояи вакцинаи зидди сирояти ротавирусӣ, се вояи вакцинаи зидди сирояти пневмококкӣ, дар муҳлатҳои қатъӣ муайяншуда, ки мувофиқи тақвими миллии иммунизатсия аз ҷониби Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ шудааст;

- иммунизатсияи ноपुरраи кўдакони синни то 1-сола аз соли 2021 то соли 2025 бо вояҳои якум ва сеюми вакцинаи зидди бемориҳои кабудсулфа, гулўзиндонак ва кузоз, гепатити В ва сирояти гемофилии шакли b, инчунин вояҳои якум ва сеюми вакцинаи даҳонии зидди бемории фалаҷ бояд дар ҳамаи шабакаҳои муассисаҳои кумаки аввалияи тиббию санитарӣ на беш аз 5 фоизро ташкил диҳад;

- устувор намудани барномаи иммунизатсияи нақшавӣ бар зидди бемориҳои ба воситаи иммунизатсия идорашаванда, бо роҳи тақвияти чузъҳои асосии инфрасохтори мавҷудбудаи иммунопрофилактика;

- беҳтар намудани системаи занҷири хунукитаъминкунанда дар ҳама сатҳҳои нигоҳдории вакцинаҳо;

- баланд бардоштани бехатарӣ ва самаранокии иммунизатсия;

- коркарди системаи мониторинги фарогирии иммунизатсия бо мақсади кам кардани шумораи кўдаконе, ки курси пурраи иммунизатсияро ба анҷом нарасонидаанд;

- кам кардани сатҳи имкониятҳои аз даст дода ва шумораи нишондодҳои бардурӯғ барои иммунизатсия;

- таълими иловагии мутахассисон ва рушди системаи иттилоотӣ, инчунин коркарди маводи таълимӣ ва низоми робита бо ҷомеа;

- истифодаи чорабиниҳои иловагии иммунизатсионӣ (иммунизатсияи маҳдуд дар манбаъҳои бемориҳои сироятии ба воситаи иммунизатсия идорашаванда);

- тақвияти низоми назорати эпидемиологӣ аз рӯи бемориҳои ба воситаи иммунизатсия идорашаванда аз ҳисоби гузаронидани тафтишоти мукамал ва тасдиқи озмоишгоҳии тамоми ҳодисаҳои гумонбаршуда;

- дар ҳолати ворид шудани вируси фалаҷ аз дигар давлатҳо, таъмин намудани дарёфти саривақтии ҳодиса, андешидани чораҳои зиддиэпидемиологии дахлдор ва пешгирӣ намудани гардиши вирус;

- ворид намудани назорати эпидемиологӣ аз рӯи ҳолатҳои номатлуби баъди иммунизатсия бавуқӯъомада дар барномаи таълимии назорати эпидемиологӣ аз болои бемориҳои ба воситаи иммунизатсия идорашаванда байни кормандони шабакаи муассисаҳои кумаки аввалияи тиббию санитарӣ;

- беҳтар намудани дастрасӣ ба маълумоти сифатнок ва дақиқ оид ба афзалият ва хатарҳо вобаста ба иммунизатсияи бемориҳои сироятии ба воситаи иммунизатсия идорашаванда, барои кормандони тиб ва аҳоли, дар якҷоягӣ бо кормандони соҳаи маориф, иттиҳодияҳои динӣ, воситаҳои ахбори омма, шабакаҳои иҷтимоӣ, табибони оилавӣ, кормандони миёнаи тиб ва фаъолони касбии омӯзонидашуда дар соҳаи тандурустӣ;

- гузаронидани мониторинг ва баҳодиҳии самтҳои асосии Барнома.

2. ТАҲЛИЛИ ВАЗЪИЯТ

5. Бо мақсади пешгирӣ намудани бемориҳои ба воситаи иммунизатсия идорашаванда дар ҷумҳурӣ бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 28 октябри соли 2016, №456 Барномаи миллии иммунопрофилактика дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2016-2020 тасдиқ гардида, дар рафти амалисозии он шароити мусоид барои муайян намудани омилҳои таъсиррасонанда ҷиҳати паст кардани сатҳи фарогирии иммунизатсияи аҳоли дар шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ муҳаё гардид.

6. Барои амалигардони Барномаи миллии иммунопрофилактика дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2016-2020 ҷалби маблағҳо аз ҳамаи сарчашмаҳои молиявӣ ба андозаи 34,8 миллион доллари ИМА пешбинӣ гардида буд, ки аз ин ҳамагӣ 28,9 миллион доллари ИМА таъмин гардида, ин 83,3 фоизи нишондиҳандаи нақшавиро ташкил медиҳад. Ҷалби маблағҳои сармоягузорӣ ва маблағҳои соҳаи мазкур, яке аз омилҳои таъсиррасонанда дар самти пешгирӣ аз пайдоиши бемориҳои сироятии ба воситаи иммунизатсия идорашаванда мебошад.

7. Дар марҳилаи иҷрои Барномаи миллии иммунопрофилактика дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2016-2020 як қатор корҳои соҳавӣ ба анҷом расонида шудааст, аз ҷумла:

- дар ин давра ҷумҳурӣ ба яке аз ҳадафҳои асосии Барнома – устувор нигоҳ доштани сатҳи баланди фарогирии иммунизатсияи нақшавӣ, яъне фарогирӣ зиёда аз 95 фоизро ноил гардид, ҳамин тавр, ташкил ва гузаронидани ду даври рӯзҳои маҳдуди иммунизатсия бар зидди бемории фалаҷ, мониторингҳои чараёни амалисозии Барномаи миллии иммунопрофилактика дар 1572 шабакаи муассисаҳои кумаки аввалияи тиббию санитарии шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ, мониторинги дастгирии сарпарастӣ дар 861 муассисаҳои тиббии ҷумҳурӣ, коркард, нашр ва дастрас гардонидани зиёда аз 6 дастурамалу тартиб оид ба коргузориҳои соҳаи иммунопрофилактика ба кормандони соҳаи тиб, ташкил ва гузаронидани зиёда аз 10 семинарҳои омӯзишии даврӣ оид ба ташкили хизматрасонии иммунизатсия, иваз намудани вакцинаи севалентаи зидди бемории фалаҷ ба вакцинаи дувалентаи зидди бемории фалаҷ, ворид намудани вакцинаи ғайрифатокардашудаи зидди бемории фалаҷ ва иваз намудани вакцинаи сурхча-гулафшон ба вакцинаи сурхча-баногӯшак-гулафшон;

- илова бар ин, 31 воситаи нақлиёт, аз ҷумла, 20 воситаи нақлиёти сабукрав, 11 нақлиёти боркаш бо яхдон таҷҳизонидашуда (рефрижератор) барои интиқоли вакцинаҳо ва маводи иммунизатсионӣ, 883 яхдони махсус, 883 стабилизатори шиддат, 66 яхчол, 542 дастгоҳи электрони ҳароратсанҷи FridgeTag, 2 танзимкунандаи барқ, 8 дастгоҳи назорати дистансионии барқ, 5 генератор, 1170 термоконтейнерҳо, 1500 ҷузвадони ҳароратӣ, 40782 яхқуттӣ, 3000 индикатори яхҳискунонда харидорӣ шуда, ба як қатор муассисаҳои тиббии ба иммунизатсия вобастабуда дастрас гардиданд.

8. Аз рӯи маълумоти расмӣ ҳисоботи оморӣ оид ба иммунизатсия дар Ҷумҳурии Тоҷикистон давоми даҳ соли гузашта, сатҳи баланди фарогирии иммунизатсия бар зидди бемориҳои кабудсулфа, гулӯзиндонак, кузоз, сирояти гемофилии шакли b, фалаҷ, сурхча, гулафшон, сил ва гепатити В ба даст оварда шуда, нигоҳ дошта мешаванд.

9. Дар солҳои охир ҳодисаҳои бемории фалаҷ дар кишвар ба қайд гирифта нашудааст, ки ин бевосита собит менамояд, ки чорабиниҳо барои тасдиқи мақоми ҷумҳурӣ ҳамчун давлати озод аз бемории фалаҷ дуруст ба роҳ монда шудааст. Аммо, хатари ворид шудани вируси фалаҷи ёбой ба ҷумҳурӣ то ҳол мавҷуд аст. Гардиши вируси ёбоии фалаҷи навъи 1 дар кишварҳои эндемикии бемории фалаҷ, ба мисли Афғонистону Покистон идома дорад.

10. Дар моҳи апрели соли 2016 Ҷумҳурии Тоҷикистон дар қатори дигар давлатҳои ҷаҳон аз истифодабарии вакцинаи севалентаи зидди бемории фалаҷ, ки бо тариқи даҳон гузаронида мешавад (VcДБФ), ба истифодабарии вакцинаи дувалентаи зидди ин беморӣ (VдДБФ) гузашт. Аз моҳи июни соли 2018 дар ҷумҳурӣ истифодабарии вакцинаи ғайрифатокардашудаи зидди бемории фалаҷ, ки бо тариқи сӯзандору гузаронида мешавад (VҒБФ), оғоз гардид. Вакцинаи VҒБФ ба тақвими миллии иммунизатсия ҳанӯз дар соли 2014 ворид карда шуда буд, аммо бо сабаби ҷой доштани маҳдудияти ҷаҳонӣ дар истеҳсолкунии VҒБФ, таъминоти вакцина ба

ҷумхурӣ то соли 2018 мавқуф гузошта шуд. Дар давраи гузариш аз истифодабарии вакцинаи севалентаи зидди бемории фалаҷ, ки бо тариқи даҳон гузаронида мешавад (ВсДБФ), ба вакцинаи дувалентаи зидди бемории фалаҷ, ки бо тариқи даҳон гузаронида мешавад (ВдДБФ), то воридкунии вакцинаи ғайрифатоалкардашудаи зидди бемории фалаҷ, ки бо тариқи сӯзандору гузаронида мешавад (ВҒБФ), гурӯҳи муайяни кӯдаконе ҷамъ шуданд, ки бидуни масуният бар зидди полиовируси намуди 2 боқӣ монданд. Бо мақсади фарогирии кӯдаконе, ки вакцинаи ғайрифатоалкардашудаи зидди бемории фалаҷ (ВҒБФ)-ро, ки бо тариқи сӯзандору гузаронида мешавад, нагирифтаанд, Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаронидани чорабиниҳои оммавино зидди бемории фалаҷ бо истифода аз вакцинаи ғайрифатоалкардашудаи зидди бемории фалаҷ (ВҒБФ), ки бо тариқи сӯзандору гузаронида мешавад, ба нақша гирифтааст.

11. Дар ҷумхурӣ нишондоди индикатории дарёфти ҳодисаҳои фалаҷи шадиди сусти ≥ 2 ҳодиса ба 100000 кӯдакони то 15-сола ба даст оварда шудааст.

12. Дар аввали соли 2017 дар баъзе аз шаҳру ноҳияҳои ҷумхурӣ бақайдгирии гумонбаршудагон ба бемории сурхча рӯ ба афзоиш овард. Дар ин давра 813 гумонбаршуда ба бемории сурхча ба қайд гирифта шуд. Аз ин теъдод, 250 нафар бо тариқи озмоишгоҳӣ ба бемории сурхча тасдиқ гардид. Дар 404 нафари дигар бемории сурхча бо роҳи мавҷуд будани алоқаи эпидемиологӣ бо ҳодисаи тариқи озмоишгоҳӣ тасдиқшудаи бемории сурхча синфбандӣ шудаанд. Бо шарофати сари вақт гузаронидани чорабиниҳои самараноки зиддиэпидемикӣ ва рӯзҳои иммунизатсияи иловагӣ бар зидди бемориҳои сурхча ва гулафшон, гардиши вируси сурхча қатъ гардид. Давоми солҳои 2018-2019 дар ҳудуди ҷумхурӣ бемории сурхча ба қайд гирифта нашуда буд.

13. Дар давоми нимсолаи аввали соли 2020 168 ҳодисаи воридшудаи бемории сурхча ба қайд гирифта шуд. Ҳангоми воқуниши саривақтӣ ва гузаронидани чорабиниҳои зиддиэпидемикӣ паҳншавии ин беморӣ ба дигар минтақаҳои ҷумхурӣ пешгирӣ карда шуд. Мувофиқи таҳлилҳои гузаронидашуда, аини замон вазъи эпидемиологӣ бемории сурхча дар сатҳи ҷумхурӣ муътадил гардидааст.

14. Бо ҳулосаи Комиссияи минтақавии верификатсионии Бюрои минтақавии аврупоии Созмони умумиҷаҳонии тандурустӣ оид ба элиминатсияи сурхча ва гулафшон, давоми солҳои 2016-2019 дар Ҷумҳурии Тоҷикистон элиминатсияи сурхча ба даст оварда шуд. Ба ин дастовард нигоҳ накарда, муассисаҳои тиббии ҷумхурӣ бо мақсади ба даст овардани далелҳои тасдиқи элиминатсияи сурхча бояд ҳамаи тадбирҳоро вобаста ба ташкил ва гузаронидани сифати баланди назорати эпидемиологӣ давом диҳанд:

- дарёфти ≥ 2 ҳодисаи ба таври озмоишгоҳӣ манфии бемории сурхча дар минтақаҳои ба 100000 нафар аҳоли, инчунин дар минтақаҳои аҳолинишини бо шумораи камтари аҳоли мувофиқи нишондодҳои ба он муносиб;

- сатҳи баланди фарогирии иммунизатсия бо 2 вояи вакцинаи сурхча-баногӯшак - гулафшон ≥ 95 фоиз дар ҳама сатҳҳо (ҷумҳуриявӣ, вилоятӣ, шаҳрӣ, ноҳиявӣ ва муассисаҳои тиббӣ).

15. Ҷумҳурии Тоҷикистон дар солҳои 2016-2020 аз бемории гулафшон озод буд.

16. Назорати эпидемиологӣ аз рӯи бемории гулафшон дар якҷоягӣ бо назорати эпидемиологӣ аз рӯи сурхча гузаронида мешавад ва мисли пештара такмилдиҳии минбаъдари бо истифодаи ташхисҳои озмоишгоҳӣ тамоми бемороне, ки доначаҳои ба бемории гулафшон монандӣ доранд, талаб мекунад. Назорати эпидемиологӣ аз рӯи бемории гулафшон пеш аз ҳама барои пешгирии алоими гулафшони модарзодӣ пешбинӣ шудааст, ки он дар ҷумхурӣ аз соли 2000 то ин замон умуман ба қайд гирифта нашудааст.

17. Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқи ҳисоботи расмӣ оморӣ «Дар бораи бақайдгирии бемориҳои сироятӣ ва паразитӣ» аз соли 2008 то 2020 ҳамчун давлати

озод аз бемории гулӯзиндонак ба ҳисоб меравад. Аммо, ба қайд нагирифтани ҳодисаҳои бемории гулӯзиндонак ба исботи таъсириропазирии баланди аҳоли нисбат ба ин беморӣ тақвият дода нашудааст, чунки иммунизатсияи нақшавӣ дар байни аҳолии синнашон 16, 26, 36, 46 ва 56 бо сабаби нарасидани маблағҳо гузаронида намешавад, ки ба паст шудани масунияти аҳоли ба ин беморӣ оварда мерасонад.

18. Дар солҳои 2016-2020 ягон ҳодисаи бемории гулӯзиндонак ба қайд гирифта нашудааст, аммо аз эҳтимол дур нест, ки ягон ҳодисаи нишонаҳои клиникидошта ба гулӯзиндонак ба назар гирифта нашуда бошад.

19. Назорати эпидемиологӣ аз болои бемории гулӯзиндонак дар ҳамбастагӣ бо назорати эпидемиологӣ аз рӯи ҳодисаҳои фалаҷи шадидаи суст, сурхча, гулафшон ва ҳолатҳои номатлуби баъд аз иммунизатсия бавуқӯъомада бурда мешавад, ки ин тақмилдиҳии минбаъдaro талаб мекунад.

20. Дар охири моҳи апрел ва аввали моҳи майи соли 2020 вазъи эпидемиологии сирояти нави коронавирус (COVID-19) дар сатҳи ҷумҳурӣ муташанниҷ гардид. Дар баъзе аз шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ, волидайн аз тарси гирифтورشавӣ ба бемории коронавирус аз хизматрасониҳои тиббӣ, аз ҷумла иммунизатсияи фарзандонашон худдорӣ намуданд. Бо мақсади сари вақт фаро гирифтани кӯдакон ба иммунизатсия қарори Сартабиби давлатии санитарии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 21 майи соли 2020, №107 «Оид ба гузаронидани иммунизатсияҳои нақшавӣ дар давраи сирояти нави коронавирус (COVID-19) дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» ба имзо расида, ба тамоми муассисаҳои тандурустӣ дастрас шуд. Баъд аз дастрас намудани қарори мазкур ба тамоми сохторҳои тандурустии дахлдор ва фаъол гардидани гардишҳои ҳавлигӣ аз ҷониби табибон бо гузаронидани корҳои фаҳмондадиҳӣ дар байни аҳоли, фарогирӣ бо иммунизатсия рӯ ба беҳбудӣ овард.

21. Барои нигоҳ доштани дастовардҳо ва амалисозии мақсаду вазифаҳои дар пеш гузошташуда дар самти нигоҳ доштани мақоми Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамчун давлати озод аз бемории фалаҷ, мақоми давлат бо элиминатсияи сурхча ва гулафшон, инчунин мубориза бар зидди дигар бемориҳои сироятии ба воситаи иммунизатсия идорашаванда, бояд кушиши барзиёд ҷиҳати таъсиси системаи мукаммали тандурустӣ дар маҷмӯъ ба кор андохта шавад. Вобаста ба ин, зарурати таҳияи Барномаи мазкур ба миён меояд.

3. ТАШКИЛИ ХИЗМАТРАСОНИҲОИ ИММУНИЗАТСИОНӢ ВА УҲДАДОРИҲО

22. Муассисаи давлатии «Маркази ҷумҳуриявии иммунопрофилактика» ягона муассисаи ҷумҳуриявии Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад, ки сиёсати соҳаи иммунопрофилактикаро дар ҷумҳурӣ таъмин намуда, масъули асосӣ барои амалисозии тамоми самтҳои Барнома ба ҳисоб рафта, вазифаҳои зеринро иҷро менамояд: амалисозии ёрии ташкилию методӣ, гузаронидани дастгирии сарпарастӣ, назорати эпидемиологӣ аз рӯи бемориҳои сироятии ба воситаи иммунизатсия идорашаванда ва ҳолатҳои номатлуби баъд аз иммунизатсия, ҳамоҳангсозии амалҳои хизматрасониҳои тиббӣ оид ба банақшагирӣ, ташкилдиҳӣ, амалисозии чорабиниҳои Барнома, ҷамъоварӣ ва таҳлили маълумот доир ба самтҳои асосии Барнома.

23. Дар Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, минтақаҳои Бохтар ва Кӯлоби вилояти Хатлон, вилояти Суғд, шаҳри Душанбе ва ноҳияҳои минтақаи Рашт идоракунии ташкилӣ-методӣ ба зиммаи филиалҳои муассисаи давлатии «Маркази ҷумҳуриявии иммунопрофилактика» ва дар шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ ба зиммаи марказҳои иммунопрофилактика гузошта шудааст.

24. Барои амалисозии Барнома шабакаи мавҷудбудаи марказҳои иммунопрофилактика, марказҳои назорати давлатии санитарии эпидемиологӣ, шабақаҳои муассисаҳои кумаки аввалияи тиббӣ санитарӣ, таваллудхонаҳо ва шуъбаҳои таваллуди шаҳру ноҳияҳо истифода бурда мешаванд. Дар ҷумҳурӣ барои расонидани хизматрасониҳои иммунизатсионӣ дар маҷмӯъ зиёда аз 3000 муассисаи

тиббӣ, аз ҷумла таваллудхонаҳо ва шуъбаҳои таваллуд бо иммунизатсия машғуланд. Дар таваллудхона ва шуъбаҳои таваллуд иммунизатсия бар зидди бемориҳои фалач, гепатити В ва сил гузаронида мешавад.

25. Иммунизатсия яке аз хизматрасониҳои асосӣ дар шабакаи муассисаҳои кумаки аввалияи тиббӣ санитарӣ ба ҳисоб рафта, ҳаҷми асосии фаъолияти худро вобаста ба иммунизатсияи кӯдакон, наврасон ва калонсолон амалӣ мегардонад. Дар шаҳрҳо иммунизатсия аз ҷониби марказҳои саломатии шаҳрӣ, марказҳои тиббӣ оилавӣ, амбулаторияҳои тиббӣ оилавӣ, таваллудхонаҳо ва шуъбаҳои таваллуд, дар деҳот аз ҷониби марказҳои саломатии деҳот ва бунгоҳҳои саломатӣ гузаронида мешавад. Барои иммунизатсияи минтақаҳои дурдасти аҳолинишин гурӯҳҳои сайёр ва мобилӣ аз ҳисоби кормандони тиббӣ шабакаи муассисаҳои кумаки аввалияи тиббӣ санитарӣ ва беморхонаҳои марказии ноҳиявӣ ташкил карда мешаванд.

26. Ба муассисаҳои болозикр уҳдадориҳои зерин гузошта мешаванд:

- тартибдиҳии нақшаи иммунизатсияи кӯдакон;
- гузаронидани баҳисобгирии миқдори зарурии тамоми намуди вакцинаҳои барои фарогирии иммунизатсияи гурӯҳи мақсаднок пешбинишуда бо дарназардошти захираҳо;

- риояи қатъии усулҳои бехатар гузаронидани иммунизатсия;

- гузаронидани баҳисобгирии иммунизатсия: дафтари қайдкунии иммунизатсия (шакли 064), картаи тиббии дармонгоҳӣ (шакли 024), картаи иммунизатсионӣ (шакли 063), шиносномаи иммунизатсияи кӯдак ва тайёр намудани ҳуҷҷатҳои баҳисобгирӣ;

- ҳисобот оид ба иммунизатсия ва баҳисобгирии вакцинаҳо (шакли 2);

- гузаронидани назорат аз рӯи бақайдгирӣ ва ҳисоботи ҳолатҳои номатлуби баъд аз иммунизатсия;

- риояи қатъии тартиби амалиётҳои стандартӣ оид ба идоракунии самараноки вакцинаҳо;

- таъмини истифодаи дуруст, инчунин назорати даромаду хароҷоти вакцинаҳо, сӯзандорӯҳо ва қуттиҳо барои бехавф маҳв намудани маводи тазриқии истифодашуда (дафтари назорати вакцинаҳо, сӯзандорӯҳо ва қуттиҳои маҳви бехатар);

- таъмини системаи пайгирӣ аз болои кӯдаконе, ки иммунизатсияро бапуррагӣ нагирифтаанд (яъне вояи вакцинаи навбатиро сари вақт қабул накардаанд ё аз иммунизатсияи нақшавӣ бозмонда шудаанд);

- пешниҳоди асосноккунӣ барои зиддинишондодҳо оид ба гузаронидани иммунизатсия ва таҳлили зиддинишондодҳои мавҷуда;

- фаъол намудани коргузорию комиссияҳои доимамалкунанда оид ба пайгирии кӯдакони аз иммунизатсия бозмонда;

- таъмин намудани фарогирии баланди иммунизатсияи кӯдакон дар соли аввали ҳаёт;

- идомаи иҷрои қарори сартабиби давлатии санитарии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба гузаронидани иммунизатсияҳои нақшавӣ дар давраи сирояти нави коронавирус (COVID-19) дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» то муътадил гардидани вазъи эпидемиологии сирояти коронавирус дар кишвар;

- гузаронидани таҳлили ҳармоҳа оид ба иҷрои нақшаи пешбинишудаи иммунизатсияи солона, моҳона, имкониятҳои аздастдодашуда бо тартибдиҳии диаграммаҳои мониторинги иммунизатсия ва иммунизатсияи нотамои;

- гузаронидани баҳодиҳии мунтазами сатҳи дастрасӣ (сатҳи фарогирии иммунизатсияи кӯдакони то 1-сола ($\geq 95\%$) ва самаранокии (иммунизатсияи нотамои ($\leq 5\%$)) хизматрасонии соҳаи иммунопрофилактика;

- муҳокимаи масъалаҳои иммунопрофилактика дар шӯрои тиббии шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ;

- ташкил ва гузаронидани омӯзишҳои ҳарсола байни ваксинаторон оид ба «Иммунизатсия дар амал» ва таъмини онҳо бо шаҳодатномаи таҳассусӣ оид ба гузаронидани иммунизатсия;

- ташкили вохӯриҳои мунтазам бо аҳоли бо мақсади гузаронидани корҳои фаҳмондадиҳӣ оид ба муҳимияти иммунизатсия ва ҳалли масъалаҳо нисбати мушкилоти дасткашии волидайн аз иммунизатсияи кӯдакон.

27. Ташкил кардан ва баланд бардоштани сатҳи фарогирии иммунизатсия:

1) вазифа - баланд бардоштани дастрасӣ ва самаранокии иммунизатсия барои ҳар як кӯдак, паст кардани имкониятҳои аздастдода ва иммунизатсияи нотаом, дар он хусус, ки ягон кӯдак бе асос иммунизатсия ногирифта намонад;

2) стратегия - ноил шудан ва дар сатҳи баланд нигоҳ доштани фарогирии иммунизатсия барои кӯдакони синни то 1-сола ва иммунизатсияи такрорӣ ($\geq 95\%$) мувофиқи вазифаҳо оид ба сатҳи фарогирии иммунизатсия (замимаи 1);

3) гузарондани иммунизатсияи нақшавӣ бо истифода аз:

- сессияҳои доимӣ;

- сессияҳои сайёр;

- ташкил намудани бригадаҳои мобилӣ бо истифода аз захираҳои иловагии маҳаллӣ барои нақлиёт ва сӯзишворӣ;

4) Тақвими миллии иммунизатсия – ҳуҷҷати муқарраркунандаи муҳлат ва тартиби гузаронидани иммунизатсияи аҳоли (замимаи 2);

5) барои ташкили коргузорию иммунизатсия, аҳамияти аввалиндараҷа ба дуруст ва пурра бақайдгирии тамоми кӯдаконе, ки дар ин ҳудуд зиндагӣ мекунанд, мавҷудияти ҳуҷҷатҳо барои ҳар як кӯдак, бақайдгирии аниқӣ кӯдаконе, ки иммунизатсия гирифтаанд ва онҳое, ки иммунизатсияро мувофиқи муҳлатҳои дар тақвим пешбинишуда нагирифтаанд, дода мешавад. Ҳамаи шабакаи муассисаҳои кумаки аввалияи тиббию санитарӣ бояд нақшаи иммунизатсияи кӯдакони дошта бошанд;

6) дар нақша маълумоти рақамӣ оид ба шумораи аҳоли, миқдори зарурии вакцинаҳо ва маводи иммунизатсионӣ, чорабиниҳо ва захираҳои лозима барои гузарондани иммунизатсияи нақшавӣ бояд нишон дода шавад. Диққати махсус бояд ба мукаммалии фарогирии иммунизатсия дар байни гурӯҳҳои осебпазир (маҳаллаҳои душворрас бо ақаллиятҳои этникӣ, чуғрофӣ, таъмин номукаммали муассисаҳои тиббии дурдаст бо кормандони тиб, маҳаллаҳои лўлининин) дода шавад:

- пурзӯр кардани сиёсати Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон вобаста ба зиддинишондодҳои беасос нисбати иммунизатсия ва кафолат додани он, ки танҳо комиссияи доимамалкунанда оид ба пайгирии кӯдакони аз иммунизатсияи нақшавӣ бозмонда метавонад ҳулосаи ниҳоиро дар маври таъини зиддинишондодҳо қабул намояд;

- бо мақсади дарёфти мушкилоти вобаста ба таъмини дастрасӣ ва самаранокии пасти хизматрасониҳои иммунизатсионӣ, муайян намудани ҳудуде, ки ба чораҳои аввалиндараҷа ниёз доранд, андешидани чораҳо барои бартараф намудани онҳо. Дар сатҳи ҳар як шабакаи муассисаҳои кумаки аввалияи тиббию санитарии вилоятҳо, шаҳрҳо, ноҳияҳо ва умуман дар сатҳи ҷумҳурӣ амалӣ гардонидани «Таҳлил ва муайян намудани ҳудуди афзалиятнокии фарогирии иммунизатсия»;

- бо мақсади баланд бардоштани сатҳи маълумотнокии аҳоли оид ба моҳияти иммунизатсия ва бартараф намудани мушкилиҳои вобаста ба дасткашии волидайн аз иммунизатсияи кӯдакон, бо истифода аз роҳнамои «Муоширати байнифардӣ дар иммунизатсия» ташкил намудани вохӯрию сӯҳбатҳо бо аҳолии минтақаҳои хизматрасонии марказҳои саломатии шаҳрӣ/ноҳиявӣ/деҳотӣ ва бунгоҳҳои саломатӣ;

- тақвият бахшидани гаштугузорҳои ҳавлигии табибон ва ҳамшираҳои тибби оилавӣ вобаста ба иҷрои иммунизатсияи нақшавӣ дар ҳудуди минтақаҳои хизматрасонӣ.

28. Вакцинаҳо:

1) дар маҷмӯъ, тамоми хизматрасониҳои иммунопрофилактика дар ҷумҳурӣ дар доираи барномаҳои давлатӣ ройгон гузаронида мешаванд:

- ташкил намудани таъминот бо вакцинаҳо ва маводи иммунизатсионӣ, қисмати муҳими Барнома ба ҳисоб меравад;

- вакцинаҳое, ки барои амалигардони Барнома лозиманд, аз ҷониби муассисаи давлатии «Маркази ҷумҳуриявӣ иммунопрофилактика» ба воситаи филиалҳои худ ва марказҳои иммунопрофилактика ба тамоми муассисаҳои тиббии ҷумҳурӣ расонида мешаванд;

- барои бо муваффақият амалисозии Барнома, таъминоти пурра ва доимии вакцинаҳо ва дигар маводи иммунизатсионӣ лозим аст;

2) талабот ба вакцинаҳо - тамоми вакцинаҳое, ки барои иммунизатсия истифода бурда мешаванд, бояд безарар буда, қобилияти иммуногении баланд дошта, дорои сертификати сифат оид ба мутобиқати талабот ва стандартҳои байналмилалӣ ба маводи иммунобиологӣ бошанд:

- вакцинаҳое, ки аз ҷониби шуъбаи таъминоти Хазинаи кўдакони Созмони Милали Муттаҳид барои иҷрои мақсадҳои Барномаи мазкур дар Тоҷикистон харидорӣ карда мешаванд, вакцинаҳои дорои сифати кафолатӣ мебошанд. Тамоми вакцинаҳое, ки тавассути системаи Созмони Милали Муттаҳид харидорӣ карда мешаванд, дорои сертификати Созмони умумиҷаҳонии тандурустӣ мебошанд;

- ба тамоми вакцинаҳое, ки ба ҷумҳурӣ ворид мешаванд, аз тарафи корхонаи воҳиди давлатии «Экспертиза ва озмоиши маҳсулоти фарматсевтӣ ва тиббӣ» -и Хадамоти назорати давлатии тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон сертификати мутобиқат дода мешавад;

- арзёбии идоракунии самаранокии вакцинаҳо дар ҷумҳурӣ, ки аз ҷониби Хазинаи кўдакони Созмони Милали Муттаҳид бо дастгирии Созмони умумиҷаҳонии тандурустӣ дар соли 2015 гузаронда шуда буд, нишон дод, ки идоракунии вакцинаҳо ва мониторинги захираҳо дар ҷумҳурӣ мувофиқи талабот амалӣ карда мешавад. Барои нигоҳ доштани самаранокии баланди идоракунии вакцинаҳо, гузаронидани давра ба давраи чунин арзёбиҳо мувофиқи мақсад буда, имкон медиҳад, ки камбудҳои имконпазир муайян гардианд, сари вақт ислоҳоти нақшавӣ ворид карда шавад;

3) вазифа - баланд бардоштани идоракунии самаранокии вакцинаҳо ва идоракунии сифат;

4) қисми асосии системаи идоракунии самаранокии вакцинаҳо ва идоракунии сифатро Тартиби амалиётҳои стандартӣ ташкил медиҳад, ки аз тарафи Созмони умумиҷаҳонии тандурустӣ тавсия карда шудааст;

5) дар муассисаҳои тиббӣ, ки барои иммунизатсия масъул мебошанд, бояд тавсияҳои Созмони умумиҷаҳонии тандурустӣ оид ба «Сиёсати зарфҳои кушодаи бисёрвоягии вакцинаҳо» барои чунин вакцинаҳо ба монанди вакцинаи зидди бемории фалаҷ, ки бо тариқи даҳон гузаронида мешавад (ВДБФ), вакцинаи ғайрифараҷи кардашудаи зидди бемории фалаҷ, ки бо тариқи сўзандору гузаронида мешавад (ВГБФ), вакцинаи ҷаббидашудаи зидди бемориҳои кабудсулфа, гулўзиндонак ва кузоз (ВЧКГК), вакцинаи ҷаббидашудаи зидди бемориҳои гулўзиндонак ва кузоз (ВЧГК), вакцинаи ҷаббидашудаи зидди бемориҳои гулўзиндонак ва кузоз бо миқдори камтарини антигенҳо (ВЧКГ-к), вакцинаи зидди сирояти пневмококкӣ (ВПК) риоя карда шавад. Зарфҳои кушодаи бисёрвоягии вакцинаҳое, ки

аз онҳо дар давоми рӯз як ё зиёда вояҳои вакцина гирифта шуда буданд, метавонанд такроран дар рӯзҳои минбаъда давоми то 4 ҳафта истифода бурда шаванд, дар сурате ки талаботи зерин риоя гардад:

- ранги термоиндикатори зарфи вакцинаҳо дигар нашуда бошад (ба нуқтаи хатар нарасида бошад);

- муҳлати истифодабарии вакцина нагузашта бошад;

- вакцинаҳо бо риояи ҳарорати ба он муносиб ($+2^{\circ}\text{C}$ - $+8^{\circ}\text{C}$) нигоҳ дошта шаванд;

- даҳони зарфи вакцина бо об тар нашавад;

- ҳамаи вояҳо аз зарф бо риояи қоидаҳои асептика гирифта шудаанд. Дар вақти кушодани вакцинаҳои болозикр, бояд санаи кушодашавӣ дар варақаи зарфи вакцина қайд карда шавад;

б) «Сиёсати зарфҳои кушодаи бисёрвоягии вакцинаҳо» ба вакцинаҳои зиндаи хушқардашудаи вакцинаи зидди бемории сил (БСЖ) ва вакцинаи зидди бемориҳои сурхча, баногӯшак ва гулафшон (СБГ) тааллуқ надоранд. Агар ин вакцинаҳо барои гузаронидани иммунизатсия ҳал карда шуда бошанд, пас зарфи ин навъи вакцинаҳои кушодаро бо вояҳои дар он мондашуда лозим меояд, ки баъд аз 6 соати ҳалкунӣ ё анҷом ёфтани рӯзи сессияи иммунизатсионӣ маҳв кунанд. Ҳангоми кушодани чунин намуди вакцинаҳо, бояд сана ва вақти кушоданашонро дар варақаи зарфи вакцина қайд кунанд.

29. Барои риоя намудани шароити мувофиқи занҷири хунукитаъминкунанда ҳангоми нигоҳдорӣ ва интиқолдиҳии вакцинаҳо дар сатҳи ҷумҳуриявӣ, вилоятӣ, шаҳрӣ, ноҳиявӣ ва дар сатҳи муассисаҳои тиббӣ, ки барои иммунизатсия масъул мебошанд, таҷҳизоти муосири занҷири хунукитаъминкунанда лозим аст. Занҷири хунукитаъминкунанда ҷузъи муҳими иммунопрофилактика ба ҳисоб меравад, зеро ҳамаи вакцинаҳо бо мурури вақт, махсусан ҳангоми таъсири гармӣ ва баъзеи онҳо бо сабаби таъсири яхбандӣ, фаъолияти худро гум мекунанд:

1) вазифа - риояи қатъии талаботи вакцинаҳо дар ҳама марҳилаҳо, ҳангоми интиқолдиҳӣ, нигоҳдорӣ дар яхдон ё дар хона-яхдон, инчунин ҳангоми истифодабарии он дар вақти гузарондани иммунизатсия дар муассисаҳои тиббӣ;

2) стратегияҳо-ташқил намудани занҷири хунукитаъминкунанда, ки се ҷузъи муҳимро дар бар мегирад:

- мутахассиси омӯзонидашуда, ки бевосита бо таҷҳизоти хунукитаъминкунанда кор мекунад;

- таъминот бо таҷҳизоти хунукитаъминкунанда барои нигоҳдорӣ ва интиқолдиҳии вакцинаҳо;

- амалӣ намудани тартиби назорат аз рӯи тақсимот ва истифодабарии вакцинаҳо;

3) барои таъмин намудани занҷири хунукитаъминкунанда:

- идома додани бозомӯзии мутахассисон дар тамоми сатҳҳо оид ба тартиби амалиётҳои стандартӣ аз рӯи идоракунии самараноки вакцинаҳо;

- дар сатҳи анбори марказӣ ва анборҳои минтақавӣ вакцинаи зидди бемории фалаҷ, ки бо тариқи даҳон гузаронида мешавад (ВДБФ), бояд дар ҳарорати -15°C - -25°C нигоҳ дошта шавад (ҳарорати мувофиқ барои нигоҳдории вакцинаҳои дигар $+2^{\circ}\text{C}$ + 8°C);

- дар марказҳои иммунопрофилактикаи шаҳру ноҳияҳо ва муассисаҳои тиббӣ профилактикӣ нигоҳдорӣ ва интиқоли тамоми вакцинаҳо дар ҳарорати $+2^{\circ}\text{C}$ + 8°C таъмин карда мешаванд;

- муқаррар намудани ҳисоботи мунтазам оид ба мавҷудият ва ҳолати техникий таҷҳизоти хунукитаъминкунанда;

- банақшагирии хизматрасонии техникий ва таъмири таҷҳизоти хунукитаъминкунанда, дастур додани мутахассисони масъул оид ба таҷҳизоти занҷири хунукитаъминкунанда;

- дар ҳама сатҳҳои нигоҳдории вакцинаҳо гузариши тадриҷан аз истифодабарии яхдонҳои маишӣ ба яхдонҳои, ки сертификати сифати Созмони умумиҷаҳонии тандурустиро оид ба нигоҳдории вакцинаҳо доро мебошанд (замимаи 3);

- таъмин намудани иҷрои тартиби амалиётҳои стандартӣ оид ба идоракунии самараноки вакцинаҳо;

- дар тамоми муассисаҳои тиббӣ, ки вакцинаҳо нигоҳ дошта мешаванд, нақшаи чорабиниҳои фаврӣ дар ҳолати руҳ додани ҳолатҳои фавқулода, ки метавонад ба беҳатарии вакцинаҳо таъсир расонанд, тартиб дода шавад.

30. Иммунизатсияи беҳатар бояд дар ҳама ҷо, тибқи сиёсати миллӣ ва пешниҳодҳои Созмони умумиҷаҳонии тандурустӣ бо риояи қоидаҳои асосии беҳатарӣ гузаронида шавад:

- дар ҳуҷраи махсус барои гузаронидани иммунизатсия ҷудокардашуда (дар муассисаҳои тиббӣ, ки аз як ё ду ҳуҷра иборатанд, ҳадди ақал ҷои тоза ва мизи алоҳида ҷудо карда шавад);

- пеш аз оғози сессияи иммунизатсионӣ, мизи корӣ бояд омода бошад (пахтаи тамйизшуда, сӯзандорҳои худмаҳвшаваанда, оби хуноки чушонидашуда, ҷузвдони ҳароратӣ (термосумка) бо вакцинаҳо ва ҳалкунандаҳо, куттии маҳви беҳатар);

- мавҷудияти дорукуттии зидди садамавӣ дар ҳуҷраи иммунизатсионӣ ҳатмист;

- дафтари қайди иммунизатсия бо рӯйхати кӯдакони барои иммунизатсия банақшагирифташуда бояд омода бошад;

- вакцинаро танҳо ҳамон вақте, ки кӯдак ба иммунизатсия тайёр мебошад, ба сӯзандору гирифтани лозим аст;

- дар ҷараёни омодашавӣ ва гузаронидани иммунизатсия ба сӯзан бояд даст нарасонанд, инчунин ба рӯйпӯшҳои тамйизнабуда сӯзан бояд нарасад;

- барои тоза кардани ҷои иммунизатсия, танҳо пахтаи тамйизшуда истифода бурда шавад;

- дар давоми сессияи иммунизатсионӣ вакцина бояд дар зери қабати поролонии ҷузвдони ҳароратӣ нигоҳ дошта шавад;

- вакцинаҳои зиндаи хушкардашуда бояд танҳо бо ҳалкунандаҳои ҳамон истеҳсолкунандаи вакцина ҳал карда шаванд;

- вакцинаҳои зиндаи хушкардашуда (вакцинаи зидди бемории сил (БСЖ), сурхча-баногӯшак-гулафшон) баъди ҳалкуниашон танҳо дар давоми шаш соат бояд истифода бурда шаванд;

- зарфҳои бо вакцинаҳои ҳалшуда аз нурҳои офтоб ҳимоя карда шаванд;

- вояи пурраи вакцинаи тазриқиро бояд ба ҷойи муайяншуда (китф, рони пой) ва ба таври дуруст (зери пӯст, дохили пӯст, дохили мушак) ворид кард;

- талафоти вакцинаҳо мувофиқи тавсияҳои Созмони умумиҷаҳонии тандурустӣ бояд ба инobat гирифта шавад (замимаи 4).

31. Мониторинг ва баҳодиҳӣ:

- мониторинг - назорати мунтазам аз рӯи нишондодҳои «индикаторӣ»-и аз тарафи Созмони умумиҷаҳонии тандурустӣ тавсиядодашуда мебошад, ки имконияти

баҳодиҳии сифат ва самаранокии иҷрои самтҳои асосии Барнома амалӣ мегардонад;

- мониторинги мунтазам ва баҳодиҳии самтҳои асосии Барнома барои ошкор намудани он қисмҳое, ки ба такмилдиҳӣ ниёз доранд, зарур мебошад, инчунин барои дастрас намудани маълумоте, ки мувофиқ ва сифатнок будани маълумоти пешниҳодгардидаро тасдиқ мекунад;

- махсусан барои баҳодиҳии мақсад ва вазифаҳои дар Барнома гузошташуда оид ба паст ва маҳв намудани бемориҳои сироятии ба воситаи иммунизатсия идорашаванда муҳим аст;

- мониторинг, таҳлили фарогирии иммунизатсия ва назорати эпидемиологӣ аз рӯи бемориҳои ба воситаи иммунизатсия идорашаванда, бояд дар сатҳи ҳамаи минтақаҳои маъмурӣ ва муассисаҳои тиббӣ амалӣ гардонида шавад (шабакаи муассисаҳои кумаки аввалияи тиббию санитарӣ, сохтори госпиталӣ, раёсатҳои тандурустии вилоятҳо, шаҳрҳо ва маҷмӯан дар сатҳи ҷумҳурӣ). Системаи мониторинги боэътимод дар бар мегирад: фарогирии иммунизатсия, ҳуҷҷатҳои баҳисобгирӣ ва ҳисоботдиҳии соҳаи иммунопрофилактика, сифат ва бехатарии вакцинаҳо, тазриқҳои бехатар, занҷири хунукитаъминкунанда ва назорати эпидемиологӣ аз рӯи ҳолатҳои номатлуби баъд аз иммунизатсия;

- илова ба мониторинги нақшавӣ мебошад таҳлили амиқи даври системаи иммунопрофилактика ва назорати эпидемиологиро аз рӯи бемориҳои сироятии ба воситаи иммунизатсия идорашаванда гузаронд, ки ин имконияти баҳодиҳии сифатнокӣ, пуррагӣ, қобили истифода будан ва самаранокии онро фароҳам меоварад;

- мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ гурӯҳҳои мониторингиро барои гузаронидани мониторингҳои мунтазами фаъолияти соҳаи иммунопрофилактика дар муассисаҳои тиббии дахлдор, бо воситаҳои нақлиёт ва сӯзишворӣ таъмин намоянд.

4. НАЗОРАТИ ЭПИДЕМИОЛОГӢ

32. Дар ҷумҳурӣ ба системаи назорати эпидемиологӣ аз рӯи бемориҳои ба воситаи иммунизатсия идорашаванда ҳамаи муассисаҳои тиббии амбулаторӣ ва статсионарие, ки аҳоли метавонад муроҷиат кунад, ворид шудаанд. Барои фаъолияти босамари ин система ҳамоҳангии дақиқи доимии байни онҳо бояд ба роҳ монда шавад.

33. Мақсади фаъолияти системаи назорати эпидемиологӣ дар марҳилаи маҳв намудани бемории фалаҷ, элиминатсияи сурхча, гулафшон, алоими гулафшони модарзодӣ - ин хабардор намудан ва назорат гузаронидан аз рӯи ҳар як ҳодисаи гумонбаршуда мебошад.

34. Бо мақсади аз даст надодани ягон ҳодисаи беморӣ, айна замон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон назорати эпидемиологӣ бурда мешавад, ки дар асоси он ҷустуҷӯи фаъоли ҳодисаҳои сироятҳои маҳвардашуда ба роҳ монда шудааст. Ин бояд бо роҳи ташрифи ҳарҳафтаина ба муассисаҳои тиббии таҳти назоратбуда, ки аксар вақт беморон барои муоина ва муайян намудани бемориҳое, ки аломатҳои монанд ба бемориҳои мақсаднок доранд, муроҷиат мекунанд, амалӣ гардонида шавад.

35. Назорати эпидемиологӣ аз рӯи сурхча, гулафшон, алоими гулафшони модарзодӣ, гулӯзиндонак, ҳолатҳои номатлуби баъд аз иммунизатсия бавуқӯъомада дар ҳамбастагӣ бо назорати эпидемиологӣ аз рӯи фалаҷи шадиди суст бурда мешавад.

36. Назорати фаъоли эпидемиологӣ - стратегияе мебошад, ки барои «фаъолона ошкор намудани ҳодисаҳои бемориҳои бо воситаи иммунизатсия идорашаванда ва ҷамъ намудани маълумот аз тарафи кормандони тиббӣ, ки мунтазам ба муассисаҳои тандурустӣ ташриф меоранд» (ба ҷои он ки «ғайрифаволона» ҳисоботи ҷунин ҳодисаҳо интизор шудан) ба роҳ монда шудааст.

37. Фаъолияти системаи назорати эпидемиологӣ:

- истифодабарии муқаррароти стандартии муайян намудани ҳодисаҳо, ки аз тарафи Бюрои минтақавии аврупоии Созмони умумиҷаҳонии тандурустӣ коркард шудааст;

- дарёфт намудани ҳодисаҳо;

- бақайдгирӣ ва баҳисобгирӣ;

- расонидани хабарнома оид ба дарёфти ҳодисаҳо ба идораҳои боломақом дар муддати ≤ 24 соат;

- гузаронидани назорати эпидемиологӣ дақиқ дар муддати ≤ 48 соат аз лаҳзаи дарёфт бо пур намудани шакли назоратӣ;

- гирифтани намунаҳои таҳлилий барои ташҳиси озмоишгоҳӣ ва интиқоли онҳо ба озмоишгоҳ;

- гузаронидани таҳлили озмоишгоҳӣ дар озмоишгоҳҳои боварибахши Созмони умумиҷаҳонии тандурустӣ;

- таҳти назорат гирифтани ҳолатҳои фалаҷи шадиди суст, гумонбаршудагон ба бемориҳои сурхча, гулафшон, гулӯзиндонак ва ҳолатҳои номатлуби баъд аз иммунизатсия;

- чорабиниҳои зиддиэпидемикӣ дар манбаи беморӣ, иммунизатсияи маҳдуд дар маҳаллаҳои аҳолинишин;

- бопуррагӣ ва сари вақт пешниҳод намудани хабарномаҳои «сифрӣ»-и ҳафтаина ва ҳисоботи моҳона;

- фарогирии иммунизатсияи сол ба сол, дар сатҳи минтақаҳои маъмурӣ ва муассисаҳои тиббӣ;

- иммунизатсияи нотамои дар сатҳи минтақаҳои маъмурӣ, муассисаҳои тиббӣ сол ба сол;

- шумораи ҳолатҳо ва нишондодҳои бемориҳо мувофиқи синну сол, ҷинс ва вазъи иммунизатсионӣ;

- назорат ва таҳлили нишондодҳои стандартии сифатнокии назорати эпидемиологӣ, ки аз тарафи Созмони умумиҷаҳонии тандурустӣ тавсия шудааст, бо қабул намудани қарорҳои мушаххас;

- омӯзонидани кормандони тиббӣ тамоми сатҳҳо оид ба масъалаҳои назорати эпидемиологӣ;

- нигоҳ доштани алоқа бо мутахассисоне, ки маълумоти авваларо пешниҳод менамоянд.

38. Дар шароити гетерогении аҳолии иммунизатсияшаванда, пайгирӣ намудани ҳолати масунияти махсуси оммавӣ ва фардӣ бо ёрии гузаронидани мониторинги серологӣ, ки ҷузъи зерсохтори таъминоти иттилоотии системаи назорати эпидемиологӣ аз рӯи бемориҳои сироятии ба воситаи иммунизатсия идорашаванда ба ҳисоб меравад, аҳамияти махсусро пайдо менамояд.

39. Таҳлилҳои сероэпидемиологӣ, ки дар ҷамъовариҳои зардобаи хун ва баҳодиҳии паҳншавии подтанҳо байни аҳолии асос ёфтаанд, ҳамчун воситаи боқувват барои пешгӯӣ ва назорати самаранокии барномаи иммунизатсия ба ҳисоб меравад. Эътиборнокии истифодаи усулҳои серологӣ нисбати бемориҳои ба воситаи иммунизатсия идорашаванда аз як қатор омилҳо вобастагӣ дорад:

- оё маркери серологӣ натиҷаи бемории гузаронидашуда ё иммунизатсия мебошад;

- андозаи зоҳиршавӣ ва давомнокии масунияти гуморалӣ чӣ гуна аст;

- кадом миқдори подтанҳо барои ҳар як сирояти мушаххаси ба воситаи иммунизатсия идорашаванда ҳамчун меъёр ба ҳисоб меравад.

40. Охирин баҳодиҳии муайян намудани сатҳи масунияти аҳоли зидди бемориҳои сурхча ва гулафшон соли 2010 гузаронида шуда буд. Бо мақсади тасдиқ намудани ҳолати баланди масуният зидди сироятҳои ба воситаи иммунизатсия идорашаванда, гузаронидани таҳлили серологӣ байни кӯдакон ва калонсолони аҳолии мақсаднок муфид доништа мешавад.

5. ҶОРИКУНИИ ВАКСИНАҲОИ НАВ

41. Дар давраи истиқлоли Ҷумҳурии Тоҷикистон як қатор вакцинаҳои нав ба Тақвими миллии иммунизатсия ворид карда шудаанд, аз ҷумла:

- соли 2001: вакцинаи зидди гепатити В;
- соли 2008: вакцинаи пентавалентӣ (зидди бемориҳои кузоз, кабудсулфа, гепатити В, гулӯзиндонак ва сирояти гемофилии шакли b);
- соли 2009: вакцинаи СГ (зидди бемориҳои сурхча ва гулафшон);
- соли 2015: вакцинаи Рота (зидди сирояти ротавирусӣ);
- соли 2016: гузариш аз истифодабарии вакцинаи севалентаи зидди бемории фалаҷ (ВсДБФ) ба вакцинаи дувалентаи зидди бемории фалаҷ (ВдДБФ);
- соли 2018: вакцинаи ғайрифаъолкардашудаи зидди бемории фалаҷ, ки бо тариқи сӯзандору гузаронида мешавад (ВҒБФ);
- соли 2020: иваз намудани вакцинаи зидди бемориҳои сурхча ва гулафшон (СГ) ба вакцинаи зидди бемориҳои сурхча, баногӯшак ва гулафшон (СБГ).

42. Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мақсади амалигардонии стратегияи Созмони Милали Муттаҳид Ҳадафҳои Рушди Устувор, дар давоми солҳои 2021-2025 дар қатори истифодабарии вакцинаҳои мавҷуда, қарори ворид намудани дигар вакцинаҳои навро қабул мекунад:

- аз соли 2022 ворид намудани вакцинаи зидди сирояти пневмококк;
- аз соли 2022 дар ҷумҳурӣ аз нав ҷорӣ намудани иммунизатсия бар зидди гулӯзиндонак ва кузоз байни наврасон ва калонсолон бо истифода аз вакцинаи ҷаббидашудаи зидди бемориҳои гулӯзиндонак ва кузоз бо миқдори камтарини антигенҳо (ВҶГК-к);
- аз соли 2023 ворид намудани вояи дуҷуми вакцинаи ғайрифаъолкардашудаи зидди бемории фалаҷ (ВҒБФ).

6. САФАРБАРКУНИИ ИҶТИМОӢ

43. Стратегияҳои асосии сафарбаркунии иҷтимоӣ таҳияи маводи иттилоотӣ тарғиботӣ оид ба муҳимияти иммунизатсия ва гузаронидани корҳои фаҳмондадиҳӣ дар байни аҳоли мебошад.

44. Барои ноил шудан ба стратегияҳо лозим аст:

- беҳтар намудани дастрасӣ ба иттилооти эътимоднок оид ба афзалиятҳо ва хатарҳои алоқаманд ба иммунизатсия бар зидди бемориҳои сироятии ба воситаи иммунизатсия идорашаванда барои кормандони тиб ва аҳоли;
- ташаккули боварии аҳоли ба вакцинаҳо;
- идома додани омӯзиши кормандони тиб оид ба муоширати байнифардӣ дар масъалаҳои иммунизатсия;
- ташкил намудан ва гузарондани вохӯриҳо, нишастҳои матбуотӣ ва муҳоҷисаҳо оид ба масъалаҳои иммунизатсия бо иштироки мутахассисони ваколатдори соҳа ва рӯзноманигорон;
- ворид намудани дарсҳои омӯзишӣ дар сатҳи шабакаи муассисаҳои кумаки аввалияи тиббӣ санитарӣ ва таъмин намудани вақти кофӣ барои гузаронидани корҳои фаҳмондадиҳӣ байни волидаине, ки кӯдаконро барои қабули иммунизатсия меоранд;
- Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистонро зарур аст, ки оид ба ташкили барномаҳои мунтазами телевизионӣ, гузоришҳои радиой, чоп

ва нашри мақолаҳо дар рӯзномаву маҷаллаҳо, аз ҷумла сайтҳои интернетӣ оид ба масъалаҳои иммунизатсия чораҳо андешад;

- муассисаи давлатии «Маркази ҷумҳуриявии ташаккули тарзи ҳаёти солим» дар фаъолиятҳои пешгирии бемориҳои сироятии ба воситаи иммунизатсия идорашавандаро ҳамчун яке аз самтҳои афзалиятноки асосии кори худ дохил намояд.

7. ҲАМКОРИҲОИ БАЙНАЛМИЛАЛӢ

45. Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон баҳри боз ҳам беҳтар намудани хизматрасонии иммунизатсия, тибқи талаботи қонунгузорӣ ҳамкориҳо бо созмонҳои байналмилалӣ ба роҳ мемонад.

8. МАБЛАҒГУЗОРИИ БАРНОМА

46. Барнома дар доираи маблағҳое, ки дар буҷети соҳаи тандурустӣ барои иммунизатсия пешбинӣ шудаанд, инчунин маблағҳои созмонҳои байналмилалӣ, ки дар самти пешгирии бемориҳои сироятии ба воситаи иммунизатсия идорашаванда фаъолият мекунанд ва дигар сарчашмаҳое, ки қонунгузорӣ манъ накардааст, маблағгузорӣ карда мешавад.

47. Барои амалисозии Барнома дар давоми солҳои 2021-2025 ҳамагӣ 39206620 (сию нӯҳ миллиону дусаду шаш ҳазору шашсаду бист) доллари ИМА, аз ҷумла барои харидории вакцинаҳо ва маводи иммунизатсионӣ 37209000 (сию ҳафт миллиону дусаду нӯҳ ҳазор) доллари ИМА ва барои гузаронидани чорабиниҳои иммунизатсионӣ аз ҳисоби маблағҳои пешбинишудаи кумаки созмонҳои байналмилалӣ 1997620 (як миллиону нӯҳсаду наваду ҳафт ҳазору шашсаду бист) доллари ИМА зарур аст. Аз миқдори умумии маблағҳои зарурӣ 22800166 (бисту ду миллиону ҳаштсад ҳазору як саду шасту шаш) доллари ИМА (61,3 фоиз) аз ҳисоби Альянси вакцинаҳо барои солҳои 2021-2025, 860000 (ҳаштсаду шаст ҳазор) доллари ИМА (2,3 фоиз) аз ҳисоби маблағҳои намояндагии Бонки умумичаҳонӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли 2021 ва 12727270 (дувоздаҳ миллиону ҳафтсаду бисту ҳафт ҳазору дусаду ҳафтод) доллари ИМА (34,2 фоиз) аз ҳисоби маблағҳои дар буҷети соҳаи тандурустӣ барои харидории вакцинаҳо ва маводи иммунизатсионӣ дар доираи имкониятҳои воқеии буҷети давлатӣ пешбинишуда дастгирӣ карда мешавад. Маблағи норасоии амалисозии Барнома бошад 821564 (ҳаштсаду бисту як ҳазору панҷсаду шасту чор) доллари ИМА (2,2 фоиз)-ро ташкил медиҳад, ки ин маблағҳо бояд ҳам дар доираи маблағҳои ҳамасола барои соҳаи тандурустӣ дар буҷети давлатӣ пешбинишуда ва инчунин дар доираи дастгириҳои созмонҳои байналмилалӣ амалӣ карда шаванд (замимаи 5).

Замимаи 2

ба қарори Ҳукумати

Ҷумҳурии Тоҷикистон

аз 27 феввали соли 2021, №51

Нақшаи

чорабиниҳо оид ба амалисозии Барномаи миллии иммунопрофилактика
дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025

р	Чорабиниҳо	Иҷрокунандагон	Муҳлати амалисоз (сол)	Маблағ бо доллари ИМ	Сарча маблағ
1.	Такмили соҳаи иммунопрофилактика дар Ҷумҳурии Тоҷикистон бо роҳи тақвияти базаи моддӣ ва техникаӣ				
1	Беҳтар намудани заминаи моддию техникаӣ муассисаи давлатии «Маркази ҷумҳуриявии иммунопрофилактика», филиалҳои муассисаи давлатии «Маркази ҷумҳуриявии иммунопрофилактика» ва марказҳои иммунопрофилактикаи шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли	2021	30000	Маблағҳои пешбинишудаи буҷети давлатӣ ва кумаки созмонҳои байналмилалӣ
			2022	40000	
			2023	50000	
			2024	65000	
			2025	70000	
2	Мувофиқи Тақвими миллии иммунизатсия нигоҳ доштани сатҳи баланди фарогирии иммунизатсия байни гурӯҳҳои мақсадноки аҳоли	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли	2021 - 2025	-	Маблағҳои пешбинишудаи буҷети давлатӣ
3	Пурзӯр намудани назорати фаъоли эпидемиологӣ аз рӯи бемориҳои ба воситаи иммунизатсия идорашаванда ва ҳолатҳои номатлуби баъд аз иммунизатсия бавуқӯъомада (ҲНБИ)	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли	2021	16860	Маблағҳои пешбинишудаи буҷети давлатӣ ва кумаки созмонҳои байналмилалӣ
			2022	16860	
			2023	16860	
			2024	16860	
			2025	16860	
4	Мониторинг ва баҳодиҳии иҷроиши самтҳои асосии Барнома	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли	2021	5000	Маблағҳои пешбинишудаи буҷети давлатӣ ва кумаки созмонҳои байналмилалӣ
			2022	6000	
			2023	6340	
			2024	6340	
			2025	7000	
5	Пурзӯр намудани назорати дасгирии масъалаҳои иммунопрофилактика байни кормандони соҳаи тибб, ки барои иммунизатсия масъуланд	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли	2021	100000	Маблағҳои пешбинишудаи буҷети давлатӣ ва кумаки созмонҳои байналмилалӣ
			2022	46800	
6	Тибқи тартиби муқарраргардида ба роҳ мондани ҳамкорӣ ҳамкорӣ бо созмонҳои байналмилалӣ оид ба сустҷӯ намудани шарикони нав барои расондани кумак дар амалигардони Барнома	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли	2021 – 2025	-	-

7	Тақвият додани сомонаи интернетии муассисаи давлатии «Маркази ҷумҳуриявии иммунопрофилактика» бо номи «гсир.тj» барои пешниҳод намудани маълумоти дақиқ ва бозътимод оид ба навигариҳои соҳаи иммунопрофилактика дар ҷумҳурӣ ва моҳияти иммунизатсия дар пешгирии бемориҳои сироятии ба воситаи иммунизатсия идорашаванда	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли	2021 2022 2023 2024 2025	6400 6400 6400 6400 6400	Маблағҳои пешбинишудаи буҷети давлатӣ ва кумаки созмонҳои байналмилалӣ
8	Ташкил намудани базаи ягонаи электронӣ оид ба идоракунии захираи вакцинаҳо ва маводҳои иммунизатсионӣ дар ҳама сатҳҳои нигоҳдории онҳо	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли	2021 – 2025		Маблағҳои пешбинишудаи буҷети давлатӣ ва кумаки созмонҳои байналмилалӣ
2. Такмили барномаҳои омӯзишӣ дар сохтори муассисаҳои таҳсилоти олии ва инчунин баланд бардоштани сатҳи дониши мутахассисони соҳа, махсусан тайёрии тодипломӣ ва баъдидипломии мутахассисон					
9	Васеъ намудани қисмҳои эпидемиология, иммунология ва иммунопрофилактика дар барномаҳои таълимӣ	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, муассисаҳои давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии тиббии Тоҷикистон ба номи Абӯалӣ ибни Сино» ва «Донишгоҳи давлатии тиббии Хатлон»	2021 – 2025		Маблағҳои пешбинишудаи буҷети давлатӣ ва кумаки созмонҳои байналмилалӣ
1	Ворид намудани сессияҳои омӯзишӣ оид ба қисмҳои соҳаи иммунопрофилактика дар барномаҳои таълимӣ	Муассисаи давлатии таълимии «Донишқадаи таҳсилоти баъдидипломии кормандони соҳаи тандурустии Ҷумҳурии	2021 – 2025		Маблағҳои пешбинишудаи буҷети давлатӣ ва кумаки созмонҳои байналмилалӣ

		Тоҷикистон»			
1	Мунтазам гузаронидани семинарҳои таълимӣ оид ба назорати эпидемиологӣ аз рӯи бемориҳои ба воситаи иммунизатсия идорашаванда ва ҳолатҳои номатлуби баъд аз иммунизатсия бавуқӯъомада (ҲНБИ)	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли	2021	1 2 5 3 5 0	Маблағҳои пешбинишудаи буҷети давлатӣ ва кумаки созмонҳои байналмилалӣ
1	Мунтазам гузаронидани семинарҳои таълимӣ оид ба банақшагирии хурди сессияҳои иммунизатсионӣ	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли	2021	1 2 7 6 5 0	Маблағҳои пешбинишудаи буҷети давлатӣ ва кумаки созмонҳои байналмилалӣ
			2022	2 7 6 5 0	
1	Гузаронидани семинарҳои таълимӣ барои роҳбарони сатҳи миёнаи тиб оид ба ташкил намудани коргузори соҳаи иммунопрофилактика ва «Имунизатсия дар амал»	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли	2021	9 8 0 0 0	Маблағҳои пешбинишудаи буҷети давлатӣ ва кумаки созмонҳои байналмилалӣ
3.	Харидорӣ, интиқоли вакцинаҳо ва таъмин намудани нигоҳдории онҳо бо риояи шароити занҷир хунукитаъминкунанда				
1	Таъмини талаботи аҳоли бо вакцинаҳои сифатнок	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли	2021	6148 560	Маблағҳои пешбинишудаи буҷети давлатӣ ва кумаки созмонҳои байналмилалӣ
			2022	7102 950	
			2023	7890 564	
			2024	7949 870	
			2025	8117 056	
1	Беҳтар намудани системаи занҷири хунукитаъминкунанда дар ҳама сатҳҳои нигоҳдории вакцинаҳо	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли	2021	4765 00	Маблағҳои пешбинишудаи буҷети давлатӣ ва кумаки созмонҳои байналмилалӣ
1	Ҷорӣ намудани тартиби амалиётҳои стандартӣ оид ба	Вазорати тандурустӣ ва	2021	6455	Маблағҳои пешбинишудаи

	идоракунии самараноки вакцинаҳо «Тартиби амалиётҳои стандартӣ (ТАС) оид ба идоракунии самараноки вакцинаҳо (ИСВ)»	ҳифзи иҷтимоии аҳоли		0	буҷети давлатӣ ва кумаки созмонҳои байналмилалӣ
1	Баргузор намудани омӯзишҳои таълимӣ байни кормандони тиб дар бораи тартиби амалиётҳои стандартӣ (ТАС) оид ба идоракунии самараноки вакцинаҳо (ИСВ)	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли	2021	126880	Маблағҳои пешбинишудаи буҷети давлатӣ ва кумаки созмонҳои байналмилалӣ
1	Мониторинги мунтазами иҷрои тартиби амалиётҳои стандартӣ (ТАС) оид ба идоракунии самараноки вакцинаҳо (ИСВ)	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли	2021	101300	Маблағҳои пешбинишудаи буҷети давлатӣ ва кумаки созмонҳои байналмилалӣ
1	Гузарондани баҳодиҳии идоракунии самараноки вакцинаҳо (ИСВ) ва пешниҳод намудани тавсияҳо барои такмилдиҳии он	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли	2023	39560	Маблағҳои пешбинишудаи буҷети давлатӣ ва кумаки созмонҳои байналмилалӣ
2	Ташкил ва гузаронидани барӯйхатгирии таҷҳизоти занҷири хунукитаъминкунанда дар сатҳи тамоми муассисаҳои тиббии ҷумҳурӣ, ки ба иммунизатсия вобаста карда шудаанд	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли	2022	108900	Маблағҳои пешбинишудаи буҷети давлатӣ ва кумаки созмонҳои байналмилалӣ

4. Сафарбаркунии иҷтимоӣ

2	Таҳияи маводи иттилоотӣ таълимӣ барои кормандони тиб ва аҳоли оид ба самаранокии иммунизатсия	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли	2022	53000	Маблағҳои пешбинишудаи буҷети давлатӣ ва кумаки созмонҳои байналмилалӣ
2	Омӯзиши кормандони тиб оид ба «Муоширати байнифардӣ дар иммунизатсия»	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли	2021	64000	Маблағҳои пешбинишудаи буҷети давлатӣ ва кумаки созмонҳои байналмилалӣ

2	Истифода намудани рӯзнамаҳо, шабакаҳои телевизионӣ ва сомонаҳои интернетӣ барои ташвиқоти иммунизатсия	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли	2021 -2025		Маблағҳои пешбинишудаи буҷети давлатӣ ва кумаки созмонҳои байналмилалии
2	Беҳтар намудани дастраснокии маълумоти сифатнок ва дақиқ оид ба манфиатҳои иммунизатсия дар байни аҳоли	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли	2022	35500	Маблағҳои пешбинишудаи буҷети давлатӣ ва кумаки созмонҳои байналмилалии
5. Ворид намудани вакцинаҳои нав					
2	Ворид намудани вакцинаи зидди сирояти пневмококкӣ	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли	2021 -2025		Маблағҳои пешбинишудаи буҷети давлатӣ ва кумаки созмонҳои байналмилалии
2	Аз нав ҷорӣ намудани иммунизатсия дар ҷумҳурӣ бар зидди гулӯзиндонак ва кузоз байни наврасон ва калонсолон бо истифода аз вакцинаи чаббидашудаи зидди бемориҳои гулӯзиндонак ва кузоз бо миқдори камтарини антигенҳо (ВЧГК-к)	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли	2021 -2025		Маблағҳои пешбинишудаи буҷети давлатӣ ва кумаки созмонҳои байналмилалии
2	Ворид намудани вояи дуҷуми вакцинаи ғайрифайзолкардашудаи зидди бемории фалаҷ, ки бо тариқи сӯзандору гузаронида мешавад (ВГБФ)	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли	2021 -2025		Маблағҳои пешбинишудаи буҷети давлатӣ ва кумаки созмонҳои байналмилалии
	Ҷамағӣ			39206620	